

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 1705/2022

25.01.2023. године

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Добривоје Трајковић, адвокат из ..., против тужене Општине Трговиште, коју заступа Општински правобранилац, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3158/2021 од 24.11.2021. године, у седници одржаној 25.01.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3158/2021 од 24.11.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању П 3117/19 од 08.07.2021. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу исплати 837.464,60 динара на име уништених воћних засада 10 орахових стабала, 16 шљивових стабала и 1 трешње на парцели .. уписана у лн .. КО ..., 240.800,00 динара. на име цене за 344м² уписане у лн .. за КО ... и 15.176,98 динара и на име вредности дрвне масе за уништена орахова, шљивова и стабла трешње, све са законском затезном каматом од 08.07.2021. године до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати 335.916,00 динара, са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 3158/2021 од 24.11.2021. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда, тако што је одбијен тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена да тужиоцу исплати 837.464,60 динара на име уништених воћних засада 10 орахових стабала, 16 шљивових стабала и 1 трешње на парцели .. уписана у лн .. КО ..., 240.800,00 динара. на име цене за 344м² уписане у лн .. за КО ... и 15.176,98 динара и на име вредности дрвне масе за уништена орахова, шљивова и стабла трешње, све са законском затезном каматом од 08.07.2021. године до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженој на име трошкова парничног поступка исплати 277.500,00 динара, са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану одлуку применом члана 408. ЗПП („Сл. гласник РС“ бр. 72/11, 55/14 ... 18/20), Врховни касациони суд је оценио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде из члана 374. став 1. у вези са чланом 8. ЗПП на коју се указује у ревизији, с обзиром да у поступку пред другостепеним судом одлука није донета после одржане расправе пред тим судом.

Према утврђеном чињеничном стању у пролеће 2012. године започета је изградња моста на реци Пчињи у Трговишту са приступном саобраћајницом, на основу уговора о извођењу радова број 404-02-257/5/2011-21 од 15.11.2011. године чије су уговорне стране Република Србија - Министарство економије и регионалног развоја, као наручилац радова, Република Србија - Општина Трговиште, као корисник радова и АД „Путеви“ Ужице, као извођач радова. Општинска управа Општине Трговиште је дана 22.12.2011. године донела решење о грађевинској дозволи број 351-3494 којим је Општини Трговиште издало грађевинску дозволу за изградњу моста на реци Пчињи у Трговишту и приступне саобраћајнице за мост. Извођач радова, АД „Путеви“ Ужице, је априла месеца услед радова које је извео приликом изградње прилазног пута до моста, као и маја месеца 2012. године приликом изградње банке прилазног пута на новосаграђеном путу на реци Пчињи, на непокретности тужиоца уништио засаде и то 10 ораха, 16 шљива и једну трешњу, земљиште у површини од 344м² које се више не може обрађивати и уништио и посекао орахова и шљивова стабла. Вештачењем је утврђена висина укупне штете за уништене засаде ораха, шљива и трешње, за уништена орахова и шљивова стабла и за земљиште за спорну парцелу (у висини тржишне вредности по м²).

Тужбом у овој правној ствари тужилац тражи да се тужена као потписник уговора о извођењу радова од 15.11.2011. године и као крајњи корисник друмског моста преко реке Пчиње са приступним саобраћајницама обавезе на накнаду материјалне штете, због уништених засада, земљишта и уништене и посечене дрвне масе на непокретности тужиоца приликом изградње прилазног пута до моста и банке прилазног пута на новосаграђеном путу на реци Пчињи, у висини утврђеној вештачењем.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је усвојио тужбени захтев применом члана 154., 155. и 207. Закона о облигационим односима, уз закључак да је тужена као потписник уговора о извођењу радова од 15.11.2011. године и крајњи корисник одговорна за штету која је причињена на непокретности тужиоца при извођењу радова приликом изградње прилазног пута до моста и банке прилазног пута на новосаграђеном путу на реци Пчињи.

Врховни касациони суд је оценио да је побијаном одлуком правилно примењено материјално право када је преиначена првостепена пресуда и одбијен тужбени захтев, уз основан закључак другостепеног суда да у конкретном случају на страни тужене

нема одговорности за штету према тужиоцу у смислу члана 154., 155. и 207. Закона о облигационим односима, па тиме ни обавезе на накнаду штете коју тужилац потражује.

Ревизија тужиоца неосновано указује да је побијаном другостепеном одлуком погрешно примењено материјално право.

Материјална штета према одредби члана 155 Закона о облигационим односима представља умањење нечије имовине (обична штета) и спречавање њеног повећања (измакла корист). Објективна одговорност за штету регулисана је чланом 154. став 2. и 3. Закона о облигационим односима којим је прописано да се за штету од делатности од којих потиче повећана опасност штета за околину одговора без обзира на кривицу, као и да се без обзира на кривицу одговора и у другим случајевима предвиђеним законом. Чланом 173. Закона о облигационим односима прописано је да се сматра да штета настала у вези са опасном делатношћу потиче од те делатности, изузев ако се докаже да она није била узрок штете, док чланом 174. истог закона да за штету од опасне делатности одговара лице које се њоме бави.

Према члану 207. Закона о облигационим односима, наручилац и извођач радова на непокретности солидарно одговарају трећем лицу за штету која му настане у вези са извођењем тих радова. Извођење грађевинских радова сматра се опасном делатношћу, па за штету изазвану извођењем грађевинских радова солидарна одговорност наручиоца и извођача радова према се заснива на створеном ризику и на узрочној вези између догађаја у вези са извођењем радова (штетна радња) и последице тог догађаја који представља штету за треће лице у складу са чланом 154. став 2., 173 и 174 Закона о облигационим односима.

Имајући у виду изнето, у конкретном случају нема услова за одговорност тужене у смислу члана 207. у вези члана 154. став 2. и 3. и 155. Закона о облигационим односима, јер тужена није извођач ни наручилац радова на изградњи прилазног пута до моста и банке прилазног пута на новосаграђеном путу на реци Пчињи којима је проузрокована штета тужиоцу, нити је било којом радњом допринела настанку штете која је за тужиоца настала (било непосредно преко својих органа, било ангажовањем трећих лица). Управо супротно, према чињеничном утврђењу материјална штета коју тужилац потражује настала је искључиво у вези са извођењем радова АД „Путеви“ Ужице приликом изградње прилазног пута до моста и банке прилазног пута на новосаграђеном путу на реци Пчињи, чији наручилац Република Србија, па се последице тако изведених радова, које представљају штету за тужиоца, не могу приписати у одговорност тужене као крајњег корисника у смислу цитираних законских одредаба.

С тим у вези, на другачију одлуку суда не утичу ни наводи тужиоца истицани у току поступка и у ревизији којима се указује на постојање узрочне везе између аката које је донела и потписала тужена као крајњи корисник друмског моста преко реке Пчиње са приступним саобраћајницама и штете коју тужилац у овом поступку потражује, јер узрок штете која је за тужиоца настала није у актима које је донела и потписала тужена као крајњи корисник, већ у изведеним радовима АД „Путеви“ Ужице, чији је наручилац Република Србија.

Код таквог стања, побијаном пресудом је преиначена првостепена пресуда и одлучено одбијањем тужбеног захтева уз правилну примену материјалног права, па су наводи ревизије неосновани.

Приликом одлучивања Врховни касациони суд је имао у виду цитирање члана 154 став 1. Закона о облигационим односима у побијаној одлуци, који регулише услове за субјективну одговорност за штету, али је исто без утицаја јер су разлози другостепеног суда за одбијање тужбеног захтева правилно засновани на примени правила о објективној одговорности из члана 207. у вези члана 154. став 2. и 3. истог Закона.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 414. ЗПП, одлучио као у изреци.

Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић